

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Celjsko vprašanje srečno rešeno!

Telegram z Dunaja. Iz državnega zbora dne 10. julija 1895. Hvala Bogu! Celjska slovensko-nemška gimnazija vsprejeta s 173 glasovi proti 143. —

Fr. Robič.

Naše uredništvo je nato gospodu poslancu Fr. Robiču poslalo ta-le telegram: Hvala vsem, ki so se trudili za celjsko gimnazijo! Slava poslancem, ki so za-njo glasovali! Kliče v imenu svojih bralcev

„Slov. Gospodar“.

Govor poslanca Fr. Robiča

(v državnem zboru dne 1. julija.)

Visoka zbornica! Ne bom dolgo govoril, gospoda moja, in tudi ne skušal Vaše potrežljivosti. Ves notranje-politički položaj je tak, da niti ni primerno, niti ni želeti, da bi o njem natančneje razpravljaj. Zato se tudi ne bom spuščal v podrobno razpravo o tem, kar je izpregovoril prvi zagovornik v proračunski razpravi, namreč spošt. gosp. dr. Ferjančič. Tudi nočem preiskovati, je-li bilo popolnoma prav, ko je trdil, da je bila pretekla ali pokojna koalicija politička zmota. Rad bi vendar pripomnil, da je isti gospod govornik kmalu potem moral sam priznati, da brez koalicije pri sedanjih razmerah v Avstriji najbrž ne moremo shajati, in da ni sedaj nobene stranke, ki bi bila tako močna, da bi lahko druge vladala.

Gospoda moja! Ako je isti gospod govornik nadalje skušal dokazati, da so tisti gospodje rojaki, ki so svoj čas iz kluba izstopili, pravo pot hodili, je to le osebno mnenje. Mi smo ostali v klubu in mi se tudi ne kesamo, da smo ostali v klubu. Ne tajimo, da bi bilo morda za nas osebno prijetnejše, ako bi bili šli za gospodi tovariši. Lahko bi se udali ves čas, kar je koalicija trajala, i temu prijetnemu tihemu življenju. Mi se ne kesamo, kakor sem že omenil, da smo ostali v konservativnem klubu, h kateremu — in to prosim, se vendar ne sme prezreti — pripadamo po svojem verskem in političkem prepričanju, naziranju in mišljenju. Mi se ne kesamo, da smo se zvesto držali svojega skušenega voditelja, prosvetljenega državnika, grofa Hohenwarta, in ker se radi tega ne kesamo, se tudi v bodoče ne bomo drugače ravnali. Prepričani smo, da delujemo, ako to pot hodimo, Avstriji v korist, pa tudi v korist svojemu narodu. Odkritosrčno smo obžalovali odstop prejšnjega ministerskega predsednika, moža odkritega in blagega značaja in požrtvovalnega domoljuba. Istotako spoštujemo in častimo prejšnjega naučnega ministra, ki je kot požrtvovalen domoljub, pa tudi kot pravičen in moder mož svojo službo opravljal in se rajši prej po-

slovil od nje, kakor da bi izdal naučno ministerstvo kaki politički stranki.

S tem sem že pri vprašanju, s katerim se že bavimo precej mesecev, namreč pri celjskem vprašanju. Gospoda moja! S kako ognjevitim sovraštrom in kako strastno se je o tem vprašanju razpravljalo! Samo ob sebi je umevno, da je tudi gospod dr. Foregger hodil isto pot. On sicer ne pripada ne nemško-nacionalnemu, ne liberalnemu klubu. On se le sedaj pri tem, sedaj pri onem prilizuje, pa s tem, da z veliko razburjenostjo prežvekuje stare stvari, jih ne dela bolj verjetnih.

Gospoda moja! Dasiravno se je omenilo, da je naše zahtevanje dvojezičnih paralelk na nižji gimnaziji v Celju ali dvojezične gimnazije ravnotam ošabno in nesramno, vendar nočem na isti način in istotako strastno odgovarjati. Obžalovati pa moramo, da sem se svoj čas korenito zmotil, ko sem izrekel upanje, da bomo vendar enkrat v Avstriji prišli tako daleč, da ne bodo avstrijski Nemci, ki pripadajo tako velikemu in slavnemu kulturnemu narodu, več ovirali naših teženj katerih Namen je: gmotno in duševno povzdigniti naš narod, in da bodo tudi nam privoščili narodno omiko.

Ako pa opazujemo postopanje nemško-nacionalne stranke, posebno na Štajarskem, in žalibog tudi jednega dela tamošnje liberalne stranke, tedaj moramo iz tega sklepati, da še ni misliti v bližnji bodočnosti na mir, ki si ga iz celega srca želimo.

Ako vidimo, kako nemško-nacionalna stranka strastno, in lahko rečemo, v narodnem oziru prenapeto postopa, in miren ter stvaren pogovor o celjskem vprašanju niti ni več mogoč, ako vidimo, kako vse to, kar nam je milo in dragó, že naprej pobija, ako vidimo, kako vsako stopinjo, ki jo stori naš narod na duševnem in kulturnem polju naprej, zasramuje, tedaj se sveda moramo v tem oziru odreči boljši bodočnosti.

Gospod poslanec Lorber je z velikim dopadenjem hvalil govor presvetlega princa Lichtensteina, posebno v tem oziru, ker je iz njega sklepal, da bodo gospodje krščanski socialisti pri postavki Celje glasovali proti tamošnji gimnaziji.

Bodi! Ako pa je tudi Nj. presvetlost, kakor tudi gospod poslanec Lorber nemške konservativce v klubu vabil, tedaj izrekam upanje, pa tudi prepričanje, da to vabilo ne bo ničesar pomagalo.

Gospoda moja! Vi se trdno držite načela jednakopravnosti tudi v narodnih stvareh, in to načelo, ki je vendar pravično načelo, je ravno pomagalo, da so nemški konservativci sedaj veliki in spošтовani in da tudi njihova stranka narašča. Ako gospodje krščanski socialisti temu načelu hrbet obrnejo in sicer gledé na bližnje dunajske volitve, tedaj popusté načelo pravičnosti, in načelo, ki ne priznava pravičnosti, tudi ni več krščansko načelo. Vlada se je iz stvarnih razlogov ozirala na

Slovence, ki želé nižjo gimnazijo v Celju, in različne izjave visoke vlade je smatralo slovensko ljudstvo, kakor se je že poudarjalo v proračunski razpravi, za dano besedo. Prepričan sem, da se narod, kakor je slovenski, ki se z vsem srcem drži presvetle vladarske hiše in ljubljene Avstrije, ne more in ne sme slepiti.

Kujmo železo, dokler je gorko!

Štajarska kmetijska družba se je ujunačila in prosila deželno vlado in odbor, naj se zajec proglasi za škodljivo žival. Vsled tega je vlada razposlala na občine vprašalne pole, naj župani poizvedo, koliko je poškodovanih letos sadnih dreves, trt in drugih sadežev.

Stvar je torej prišla v tir in morda se doseže kaj za kmeta; toda on se naj sedaj sam tudi pobriga! Bati se je namreč, da utegnjo nekateri župani, posebno ako so bolj naklonjeni lovcu nego kmetu, celo reč kot malenkost odpraviti. Če se jeden- ali dvakrat dá to razglasiti, pa se nič več ne pobriga, ob določenem obroku pa cela reč vrne prazna, s tem ni le storjeno nič, temuč še mnogo pokaženo! Gospodarji, sedaj se oglasimo, ko nas vprašajo, da bode slavna vlada dobila nekako ogledalo o škodljivosti sedanje lovske postave!

Gotovo ga ni kmeta, ki goji sadno drevje ali vinško trto, da bi letos ne imel nobene škode od požrešnega zajca. Vsak naj torej po pravici naznani svojemu županu, koliko sadnih dreves ali trt ali tudi drugih sadežev mu je bilo po zajcu poškodovanih in zraven naj tudi pove vrednost dotičnega sadeža. Ni namreč vse jedno, je drevo še majhno ali pa veliko, da že vsako drugo leto vrže po merniku sadja. Prvo dobre rasti se utegne računiti do goldinarja, med tem, ko je drugo vredno od 5 do 10 in še več goldinarjev. Tudi se za sedaj ne vpraša, je bilo drevje zavarovano ali ne; saj je letos ob 2 m visokem snegu zavarovanje malo izdalo.

Opomniti bi pri tej priliki menda ne škodilo, koliko škode smo imeli od zajca zadnjih par let in vedno. S tem se ne bi mogla vsa krivda zvaliti na letošnjo izredno hudo zimo, temuč pokazalo bi se, da je zajec naveden sovražnik kmetovim pridelkom, torej vreden, da mu napovemo vojsko!

Pohorski.

Cerkvene zadeve.

Kako se je praznoval god sv. Cirila in Metoda na Framu?

Slovenskih apostolov god je tudi v naše mirne kraje donesel živahnost; videli smo mnoge krese, okoli katerih so se popevale pesmice. Jedro vsega pa je bila slovesnost v cerkvi. Za $\frac{1}{2}$. uro je bila naznanjena sv. maša za Ciril-Metodovo bratovščino in posebič za šolarje; zmes pa še je došel neki žalosten dogodek.

Učenka Ana Oberlajt je po dolgi bolezni sušice umrla, in smo jo spremljali k sladkemu počinku. Vsi šolarji z gg. učitelji gredó pokojnici do sredi vasi nasproti ter jo med molitvijo spremljajo v cerkev, kjer je bilo že mnogo pobožnikov zbranih. Med sv. mašo so učenci molili sv. rožni venec, zmes pa peli prav milo in ljubezni sv. apostoloma Cirilu in Metodu na čast: »Bodita nam brata zdrava — Svet' Ciril in svet' Metod!« Na koncu službe božje pa so zapeli pokojnici slovo: »Blagor duši, ki nedolžna — zapustila je ta svet;« pa že tako milo, da smo bili vsi živo ganjeni. Zdaj stopijo č. g. kateket sredo med učence pred mrliča in rečejo:

»Naše veselje Ciril-Metodove pobožnosti je dobilo

žalostno lice, ker pred seboj imamo mrtvo učenko. Pa ljubi Jezus resnico govori, ko pravi: »Vi boste žalovali, pa vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.« Res, ta žalostna dogodba danešnjega pogreba se je v veselje spreobrnila:

1. Nam učiteljem, ker nas veseli, da smo pokojno učenko učili, in da je naše nauke lepo v srce sprejela. Saj je dete podobno surovemu biseru, ki se mora še le zbrusiti in ogladiti, da postane človeškemu društvu dopadljivo in koristno, ono pa za-se srečno in zadovoljno. Tako že sv. apostol Pavel svojim vernikom piše »Veseli me, vaše krone ali sreče deležen biti.« Tako pravim tudi jaz: Akoravno mi je milo, petkrat mlajšo učenko v črni grob položiti, vendar me veseli, da sem jo učil pobožnosti in ji razlagal krščanski nauki. — Žalost se je na veselje spreobrnila:

2. Starišem pokojnice. Imeli ste veliko žalost v dolgi bolezni, hodili po zdravila in tudi molili z objokanimi očmi; pa volja Boga se je zgodila in vašo žalost v veselje spreobrnila. Ali niste bili veseli, ko so belo oblecene device vaše dete k pogrebu prinesle? Ali vas ni razveselilo, ko so ji vsi učenci nasproti šli. Ali vas ni v srce razveselilo, ko so za pokojno vašo hčerko molili sv. rožni venec in peli ljubezni? Vaše žalostne solze so spremenile v kapljice tolažbe in veselja; saj je vaše dete zdaj najboljše oskrbljeno. In tako se je žalost spreobrnila v največje veselje

3. pokojnici sami; že zato, ker je rešena tako dolge bolezni, še bolj pa zato, ker jo je Bog v krstni nedolžnosti k sebi vzel, ki neomadežanim takoj podeli večno življenje — po nauku sv. cerkve. In sv. Janez, ljubček Jezusov, nam to spričuje. Bil je zamaknjen v nebo. Ondi vidi veliko trumo zveličancev božjih, posebej še pa eno lepo in veselo množico neomadežanih duš; imele so belo obleko, palmico v roki, in so za Jagnjetom novo pesem popevale. To sv. vero in božje razodenje sta nam prinesla sv. Ciril in Metod; zato jima bodi večna čast in slava!

Vi pa, ljubi otročiči! Mali in mladi ste še; pa nemila smrt vam je morda že blizu. Le bodite ubogljivi, marljivi in pobožni, naj bi ljubi Jezus tudi vam in nam vsem dal večno veselje!«

Mnogo ljudij se je udeležilo sprevoda na mirovišče, kjer so učenke pod vodstvom g. nadučitelja tovaršici zapele nagrobnico: »Blagor ji, ki si spočije — V hladni zemlji sladko spi.«

Mili darovi za družbo vednega češčenja.

Sv. Marijeta na Pesnici 5 fl., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 4 fl. 77 kr., Rogatec 8 fl., Sv. Peter v Savinjski dolini 15 fl. 45 kr., Polenšak 13 fl. 50 kr., Bizej 22 fl., Sv. Lovrenc v Puščavi 5 fl., Sv. Alojzij v Mariboru 19 fl., Cirkovci 12 fl. 30 kr., Franc Žitko 50 kr., Dobova 19 fl. 43 kr.

Gospodarske stvari.

Uima gorice.

(Dalje.)

»Kaj še boste gorice obdelavali, mi poreče otožen mejaš, ko vidi vejnik voziti k mojim goricam. Vse je zastonj, proč smo vsi! — In ta poparjenost je še bolj kriva, da ljudje roke križem držijo, vinogradov dobro več ne obdelujejo, da jih uška še ložje ugonobi. Neki prijatelj mi piše: »Trtna uš v naši župniji — Makolah — še ni konstatirana, pa veliko gorice — po višavah — je že zapuščenih. Moje prepričanje je: da trtna uš ni toliko nevarna, kakor lenoba in nemarščina ljudij, ki

bi radi le samo mnogo brali, delali pa nič. Marlivo grobati in dobro zalagati je treba. — Zapuščeno živinče dobi uši, in ravno tako zanemarjen človek je poln grdobe, ki ga celo lahko ujé, če se ne snaži in združila ne rabi. Tako bodo menda snažno obdelane in dobro zalagane gorice zdržale proti nesrečni uški,*) posebno, ako bi še kdo znašel zoper njo:

d) Vračtvo ali zdravilo trsa ušivega. Čudežno! Ljubi Bog je zoper vsako bolezen pripravil zdravilo, katero so pa modri in učeni ljudje še le morali izumiti, ali so bili po natori ali živalih napeljani; zoper to nesnago pa bi ne bilo nobene pomoči ali vračtva?

Pariska akademija je razpostavila tristo tisoč francov za darilo izdatne in porabne znajdbe. Ves učeni in priprosti svet si glavo beli in možgane brusi; veliko sort vračtva se je že na beli dan narodilo; pa dozdaj še je vse slabo in neporabno. Tudi moje besede ti naj bodo bolj v zabavo, kakor pa uški na smrt. Jaz pa pravim: Dobri Bog, ki je poskodnico ustvaril ljudem za šibo božjo, je dal tudi neko natorno in čreznatorno zdravilo zoper filoksero ali trsno uško.

A. Natorni pomoček. — Mnogo je takih žuželk, ki živijo na drugih telesih, iz katerih sok ali kri pijejo. Med tako hišno nesnago štejemo: stenice; ušce, ki v nosu živijo; srab, ki med prsti grize; klošč in uš, ki prebiva na človeku, živini in na rožicah — v posebnih oblikah. Zoper te poslednje žuželke so ljudje znašli vračtvo, ki bi morda utegnilo tudi trsno uško umoriti.

Stenice odpravimo: Med apnenom vodo primešaj trpentinovca in pomaži tisto mesto ali gnezdo, pa nobene ne boš več videl. Ušce v nosu, ki je ves otečen in ranjen, odpravimo s svinsko scalnico ali pa homeopatično s Hepar sulhpuris t. j. žveplena jetra v tekočini; ravno isto zdravilo umori srabe. Ušce rožne prezene že tobaka dim sam; pepel ali žverca jih umori v dveh minutah.

Uši na živini morijo s tobakom, ali pa tudi po naslednjem zdravilu, katero mi je neki posestnik povedal: Kupil sem kravo, bila je vsa ušiva. Kakor grozdi na dlaki so se je uši držale, pa jih ni bilo mogoče odpraviti; vidoma je hirala. Zdaj pa je gospodinja skuhalo pisker fižole, je vodo ocedila; skuha je bila navadno slana. Prilijem osmino litra petrolja ali skalnine; s krtačo vso kravo zmijem: uši so črez teden vse mrtve; krava se je zmisila, in dobro redila. Črva v lesu in drevesu umori petrolej za vselej. Črva v zobu umori dim od čebuljevega zrna; tudi Kreozot; temu enako smrdljiv karbolinej prezene podgano in drugi mrčes od hrama.

Uši na človeku ali v obleki so grda nadloga, ki se težko odpravijo. V lekarni je maža živega srebra — Mercurius vivus, ki jih pomori, ako ne odlazijo. Najboljše pa je to-le: Neka stara babela od kapi zadeta, leži leto in dan brez pomoči in postrežbe. Bila je nesnaga polna, vsa ranjena in živa. Neka tuja deklina se je usmili, pride ji streč. Krastavo in vso živo glavo ji trikrat umije s petrojem: in živali so bile proč, rane pa so zacetile.

Tote nemarnosti, dragi bralec, ti pa zarad tega naštevam, ker mislim, da eno ali drugo totih sredstev bi utegnilo biti vračtvo tudi zoper trsno uško, ki je svojim omenjenim sorodnicam zelo podobna po obliku in živežu, posebno ušcam rožnim. — Kar mene zadeva bom storil to: Brž ko zasledim uško, bom naročil v polovnjak vode, gnojnice, soli, petroleja, tobaka, menda še karbolineja zmešati. Pri prvi kopí bomo trs globoko odkopali in z mokro capo ove zmesi podrgali. Ravno tako bomo trs nad zemljo meseca julija pomazali, ko se uške

*) Dokazano je, da je trtna uš najboljše obdelane vinograde prav tako uničila, kakor najslabše.

selijo na korenine. Kjer pa bomo gnezdo v gorici zapazili, bomo vso zemljo premesili z ovo tečočino. — Kaj boš pa ti storil? — (Konec prih.)

Zitne cene v Mariboru od 28. junija do 6. julija Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 80 kr., rž 4 fl. 60 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 70 kr., turšica ali koruza 5 fl. 20 kr., proso 4 fl. 90 kr. in ajda 4 fl. 50 kr.

Sejmovi. Dne 13. julija v Ločah in Poličanah (za svinje). Dne 15. julija v Dobovi in na Zdolah. Dne 16. julija v Dobju. Dne 17. julija na Muti, pri Sv. Ani na Krembergu, pri Sv. Filipu v Veračah in Imenem (za svinje). Dne 18. julija na Bregu pri Ptaju (za svinje).

Dopisi.

Iz Ljutomerskih goric. (Birmovanje.) Ko so divji Huni po Ljutomerskih goricah razsajali, takrat menda ni bilo bolj živo v teh krajih, kakor prve dni tega meseca. Na predvečer sv. Cirila in Metoda so na nekaterih vrhih goreli kresi, posebno lepo na Kamenščaku nad Ljutomerom, potem pa je bilo zaporedoma v soboto pri sv. Bolfangu, v nedeljo pri sv. Miklavžu, v pondeljek pri Svetinjah središče velikih slavnostij, ki so se vrstile povodom prihoda mil. knezoškofa, ki so tod delili zakrament sv. birme. Možnarji so neprenehoma pokali, konjeniki so zdirjavali sem ter tje, ko so šli mil. knezoškofu nasproti ali so jih spremljali pri odhodu, in ljudstvo je vrelo trumoma od vseh krajev, da bi videli in slišali svojega ljubljenega škofa, o katerem so slišali, da so bili nevarno bolni, pa jih je Bog čudežno spet ozdravil, da morejo svoja težavna opravila izvrševati. Vreme je bilo ves čas ugodno; ne prevroče, ne premrzlo, in le parkrat majhen dež, ki pa ni bil posebno nadležen. Odpeljavšemu knezoškofu so povsod klicali gromoviti živio! Bog daj, da bi jih čez šest let videli spet takoj še bolj zdravih in čvrstih, kakor so bili zdaj!

Iz Mute. (V slovo.) Obžalujem jaz in naši narodnjaki, da zgubi naša župnija vrlega gospoda župnika, Jož. Kotnika. Poglejmo, kaj so nam dobre storili v tem kratkem času, kar so bivali pri nas! Lepo in veliko novo bandero so nam pripravili. Poglejmo pa družbo sv. Mohorja! Ti Muta, še nisi imela nikoli toliko družbenikov, kakor zdaj! Bodil jim hvala! In še je jeden spomin ima Muta za njimi; ta je sv. križ, ki ga vidiš pred cerkvijo pri velikih vratih. Ta križ, ki se je postavil dne 8. malega travna, ko se je obhajal sv. misijon, kdo ga je priskrbel? Ali so ga omislili morda tržani? Nikakor ne! Naš gospod župnik so nam priskrbeli sv. misijon. Že črez 150 let je minolo, kar ni imela ta župnija takih veselih dnij, kakor v letošnjem postnem času ob sv. misijonu. Poglejmo še šolsko mladino! Poprej so se norčevali, če so koga srečali; zdaj se pridno odkrijejo in rečejo: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Ali to ni velik razloček med poprej in zdaj? Predragi gospod, nikar ne žalujte, če Vas nekateri zaničujejo in celo preganjajo zavoljo našega slovenskega jezika! Ti zagrizeni ljudje, ki so sem privandrali od vseh štirih vetrov in tukaj med Slovenci nemir delajo, bi najrajsi imeli, da bi ne bilo duhovščine na svetu, ker oni ne verujejo ne na Boga in ne na vrata, ampak samo na svoje velike trebuhe. Takšnih je, svobodno rečem, blizu polovica v tej občini. Ti rjave ruse nosijo, pa krive nauke trosijo! Vsi drugi pa smo Vam, častiti gospod župnik, hvaležni in iz srca hvaležni Vam ostanemo do hladnega groba.

Iz Ribnice. (Prepir.) Naša vas je podobna malemu vulkanu, v katerem vedno vré in ropota. Ta ro-

pot pa napravljajo nekateri srboritneži, katerih malovreden posel je, malo delati, pa veliko govoriti. Po premirju od zadnjih volitev je sprožil znano godilo prepira g. L. s tem, da je menil »zaribati« č. g. župnika in načelnika cerkvenega odbora g. Z. radi cerkvene hoste. Korak ta ni bil srečen, ker g. L. zašel je v blato, iz katerega, težak kakor je, je komaj »zbavcal«. Vrhу tega ga je še neki porednež v »Gospodarju« pošteno okrcal. Rad bi se bil opral pravnim potem, ali ni kazalo, kajti besede, trde so bile, vendar le resnične. Nekaj se pa vendar mora storiti, misli g. L., da se žolč umiri in jeza ohladi. Zato pa je kakor nalašč stara tetka »Marburgerca«, v katere 43. št. udari L. po namislenem dopisniku; pa ga ne zadene pravega, temuč nedolžnega. Zraven je tudi zinil široko, da se ni čuditi, če mu je ušlo mnogo, kar ni res. Pred vsem pa je na ogled postavil malenkost svoje slike, za katero ga ne zavidamo. Kot odgovor mu tu povemo, da se župljnom čudno zdi, da g. L. tako skrbi za cerkvene reči, ko ga vendar malokdaj v cerkvi vidimo, pa tudi mislimo, kadar je ondi kakšna potreba, da on še toliko ne dá, kakor udova v sv. evangeliu. Kadar bode on toliko storil za cerkev, kakor p. g. Pahernik iz Vuhreda, radi bomo potem njegove želje in nasvete poslušali in ubogali. — H koncu še besedo v poduk pomagaču onega dopisa. Ako je vsa leta v šolah hlače trgal le zato, da se je naučil zabavljeni, razpor sejati in svoje dobrotnike blatiti, pač škoda za čas zapravljeni! Če je že prvo dejanje njegovo — cvet tako malovreden, oj bridek bode še le sad, v škodo starišem in sramoto rodbini.

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Kajhar.) Prahrljajmo zopet malo kosti »Štajerskemu kinetu!« Kakó se v 6. štv. v uvodnem članku huduje zopet nad čast. duhovščino v Ljutomeru in pri Veliki Nedelji, ker hoče prva Nemče izpodriniti in druga preprečiti — nemški »fajerber«. Za Boga svetega! Kdaj so duhovniki v tem oziru hujskali? Ali mar ne vedó, kje čevelj žuli njih farane? Ali ne vedó razločiti kot učitelj ljudstva dobro od hudega? Mislimo po pravici, da v Ljutomeru in pri Veliki Nedelji ni veliko Nemcev; ako se pa kateri nahaja, je gotovo kak »privandrani prusoman«. Radi tega bi moralno biti vse nemško in zopet nemško, in po njegovi komandi bi moralno vse plesati. No, to razvidi častita slov. duhovščina; je torej po svoji vesti in vzvišenem poklicu dolžna ljudi podučiti in priporočati, da ljubi Boga, vero, domovino in — narodnost, da ljubi — cesarja. Je to kaj napačnega, pregrešnega, ako stori č. duhovščina svojo dolžnost? Radi tega nemščina ni zavrnjena, saj se marljivo uči po vseh slovenskih šolah, in to še preveč! — Dalje se je iz Žamanje zagnal neki Visenjak v slovensko-katoliško stranko, osobito v »Slov. Gosp.«, in to tako neumno in robato, da je le vredno »Kajharja!« Da »Slov. Gosp.« riše svojim bralcem dela mračnjakov, ter se je tudi spominjal tega mnogoletnega župana, kaj za to? Saj to vsak po sili Nemec v polni meri zasluzi. Tudi je dolžnost »Slov. Gosp.«, da potaplje take možiceljne, kakor je Visenjak. Upamo, da mu bo na smrtni uri vendar dobra duhovščina, akoravno jo sedaj takó grdo napada in psuje. Vprašam g. Visenjaka, ali je lepo brati v »Kajharju« notico, ki se je bojda godila na božjem grobu? Ali ni to pohujšanje Slovencev, kakor pravi listič? Zakaj pa prinaša take vesti? Listič, kakor je »Štajerski kmet«, ki prinaša take strupene članke in napada v vsaki številki slov. duhovščino, ne zasluzi, da bi ga Slovenci podpirali; saj še niti slovenskih nadpisov na — zavitkih ne — zmore. Zatorej proč ž njim!

Od Sv. Ilja pod Gradičem. (Smrt zajcu!) Zima je bila pustila žalostne sledove. Jesenska setev je skoraj popolnoma uničena, da si bo ubogi kmet komaj seme povrnil; posebno rž se je večinoma podorati mo-

rala. Pa vse to je uničeno samo za jedno leto. Pa kaj bo s sadnim drevjem? Sadonosniki so neizmerno trpeli, pred zajčjim zobom niso bili varni v zagrajenih vrtovih, pa tudi zavitje s slamo je prav malo pomagalo. Od c. kr. glavarstva je prišel ukaz, da se naj škoda, po zajcu storjena, precení. Precenila se je, in znaša za našo občino tisoč goldinarjev! Ta svota, silni udarec za našo občino, naj se primeri z lovskim najemom, ki znaša na leto 31 gld.! Najemniki lova ne skrbijo, da bi iztrebili zajca, skrbijo le, da se pomnoži. Ako nam visoka vlada ne spremeni lovske postave, nam bo gladni požeruh uničil vse mlado sadno drevje, in ubogi kmet bo prisiljen sadjerejo pustiti. Naj se zajec zapiše med ropno zverjad! Ze davno bi ga ne bilo, ko bi ga postava ne branila. Prosimo gospode poslance, naj pomagajo do pravice!

Županstvo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. Veličanstvo svetli cesar se bodo peljali meseca septembra v Štetin, da obišejo nemškega cesarja. — V državnem zboru je pri obravnavi o dislocijskem zakladu govoril poslanec dr. Gregorč, česar govor prihodnjič objavimo. Državni proračun bode do konca tega meseca vprijet, in potem pojdejo poslanci na počitnice.

Češko. Preteklo nedeljo sta bila dva znamenita shoda. V Kolinu je govoril knez Schwarzenberg, da je najsrčnejša želja čeških plemečev, sporazumeti se z Mladočehi. Na shodu v Lounah pa so govorili mladočeški poslanci Jindrich, Kounic in dr. Edvard Gregr zoper to sporazumljenje.

Štajarsko. V Gradeu bodo vse volilce zbognali na shod, da naj protestujejo zoper celjsko slovensko gimnazijo. Pregovor pa pravi: Kadar toča pobije, zvonenje nič več ne pomaga! — Oni dan je »Reichspost« pošteno okrcala »Grazer Tagblatt«. Da je ta list v službi židovskih liberalcev, jé že davno javna tajnost.

Koroško. Po hudi vročini in grozni suši so imeli zadnje dni več hudih neviht. Na mnogih krajin je neurje napravilo veliko škode. — Ministerstvo je ukazalo, da se dijaki z Zgornjega Koroškega v obče ne smejo več sprejemati v celovško gimnazijo.

Kranjsko. Shod so minolo nedeljo napravili socialisti v Ljubljani in na njem vrlo nemštarili. Domaćih delavcev je pa prišlo le 20 na shod. — V Krškem bode posojilnica zidala »Narodni dom«. — Nadaljevalni kmetijski tečaj za učitelje se bode vršil v Ljubljani od dne 12. do 31. avgusta.

Primorsko. Laški »šulverein«, imenovan »Lega nazionale«, je imel v Tridentu občni zbor. Ima že 90 podružnic in 94.000 gld., s katerimi hoče polahoniti slovansko deco. — V Podgradu v Istri so pri olčinskih volitvah Slovani zmagali v vseh treh razredih. — V nedeljo so pri Sv. Roku blizu Trsta na slovesen način v morje spustili novo vojno ladjo »Wien«.

Hrvaško. Nova občinska postava je stopila v veljavo dne 1. julija, in na podlagi te postave se imajo razpisati občinske volitve. Dosedanja samouprava mest je s to postavo zelo skrčena, vladnim ali madjaronskim pristašem pa zmaga pri volitvah omogočena; kajti uradniki imajo voliti nad polovico zastopnikov.

Ogersko. Civilni zakon se velje dne 1. oktobra in ob jednem se upeljejo civilne matrike in stopi v veljavo postava o verski odgoji otrok iz mešanih zakonov. — V kratkem izdajo vsi ogerski katoliški škofje

skupen pastirski list, v katerem bodo vernike podučili, kako se jim je vesti gledé na civilni zakon.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. sestavljajo pismo nuncijem ali svojim poslanikom. V njem bodo protestovali zoper slavljenje 25letnice, ki se bode letos praznovala, da so bili Pijemontezi papežu vzeli Rim.

Francosko. Nedaleč od Marseilla je bila te dni krvava praska med francoskimi in italijanskimi delavci. Francozi so napadli Italijane in jih 8 ubili, 10 pa težko ranili. Vsled tega nevolja na Italijanskem.

Angleško. Salisburyjevo ministerstvo šteje 19 članov in je nove volitve v zbornico že razpisalo. Volitve se začnejo prihodnjo soboto. — Slavni Gladstone, ki se je 60 let boril za pravičnost, je te dni dal slovo politiki.

Nemško. Posvetovanja nemških škofov se pričnejo dne 20. avgusta v Fuldi. — Pred tednom je v pruski zbornici zahteval neki katoliški posланec, naj se odpravi Falkov ukaz, vsled katerega država v šoli nadzoruje veronauk. Toda učni minister v to ni privolil.

Rusko. Minister vnanjih zadev, grof Lobanov, je vsprejel vodjo bolgarske deputacije, metropolita Klementa. Tudi car bojda vsprejme bolgarsko odposlanstvo, in se napravi sprava med Rusi in Bolgari; toda Rusi med drugim zahtevajo, da se naj bolgarski prestolonaslednik odgoji v pravoslavnvi veri.

Srbsko. Ker Krističeve ministerstvo ni moglo upati, da skupščina sprejme postavo o posojilu, je Kristič z vsemi ministri odstopil. Oni dan je kralj Aleksander imenoval nove ministre, ki so sami naprednjaki. Novi ministerski predsednik je Stojan Novakovič.

Turško. Po Macedoniji še sicer tu in tam vre, vendar do posebnega boja ne pride. Oni dan je turška policija zaprla v Uskübu več udov makedonsko-bolgarskega društva, med njimi tudi ondotnega bolgarskega škofa, češ, da podpirajo ustaše.

Azija. Kitajci so vzeli v Evropi, zlasti na Francoskem in Ruskom na posodo 400 milijonov v zlatu. Pogodba pravi, ko bi Kitajska ne zadostila svojim dolžnostim gledé na vračilo, je mora prevzeti Ruska.

Za poduk in kratek čas.

Sanje.

(Spisal Janko Iskrač.)

Zakonskima Mihi in Jeri je šlo — hvala Bogu — vse po redi. Bog jima je dal, če tudi ne po veliki obilnosti, vendar toliko, da nista stradala vsakdanjega kruha. Polje je dobro rodilo, živila je bila zdrava v hlevu, in v shrambi na podstrešju je bilo toliko žita, da se ni bilo bati ravno hudega pomanjkanja, ako bi tudi prišlo sedem slabih egiptovskih let. Vrhу tega je blagoslovil Bog tudi njun zarod, da njima ni bilo treba skrbeti, kdo bode podedoval to, kar imata.

Vendar nekaj se jima ni hotelo uresničiti, kar sta si dolgo že žezele. Bila sta namreč izmed tistih ljudij, ki mislijo, da jih prej ali slej čaka velika sreča, da bodo nenadoma kar čez noč obogateli. Naša zakonska sta se nadjala, da bosta ali v loteriji trno zaleda, ali izkopala kak zaklad, ali pa podedovala kje kako precejšno dedščino.

Tedaj namreč, ko se je Miha ženil in jemal Jero, nesel je dvoje debelih piščancev stari konjederki, da bi mu izsrečkala, kaj ga vse čaka v zakonskem življenju. Konjederka je iz kvart izvedela tole troje za Miheta:

prvič veliko otrok, drugič veliko dedščino in tretjič veliko bogastvo.

Miha in Jera, ki sta bila silno praznoverna, in se je že prvo prerokovanje do pičice izpolnilo, drugo in tretje pa še trohice ne, stavila sta pridno v loterijo, prebrala že vse sanjske bukve, pa se ni hotela na nobeno stran pokazati kaka posebna sreča. Ker se tudi od sorodnikov nista nadjala kake dedščine, ugibala sta čestokrat, od kod bode prišlo prisojeno bogastvo.

Neki večer pride star sključen berač trkat na duri in prosi v imenu božjem prenočišča. Mihetova hiša je stala namreč precej na samotnem, zatorej, nista rada prenočevala ljudi, posebno take vrste ne, kakor so berači. Žena, ki je prišla odpirat, začne berača kaj odpravljati, češ: »Pojdite le v imenu božjem, tukaj nimamo prostora, imamo veliko otrok. Saj še lahko pridete do bližnje vasi; noč je jasna in mesec sveti.« Da bi ga prej odpravila, stopi v čumnato, poišče skorjo starega suhega kruha, in ga nese beraču. Jera namreč ni bila posebno radodarna, posebno berači niso pri njej ničesar dobili.

Starček, kateremu se je na upadlem obrazu in teškem sopenju videlo, da ne bode več dolgo nadlegoval ljudij, začne milo prosi, naj le tukaj ostane, da je strašno utrujen in ga noge več ne nesejo, ter da si nicoj ne upa priti do drugega bivališča. Med tem stopi tudi Miha, ki je bil malo bolj usmiljen, iz hiše in ko berač ne jenza prosi, mu dovoli da stopi v izbo. Starček se vsede k peči in si greje otrple ude. Ali tukaj mu ni bilo dolgo obstanka. Jera namreč zapazi, da ima berač precej sitnih živalic. Zdaj je moral berač precej pobrati svojo prtljago, in Miha mu pokaže pot v steljnicu, kjer si v suhem listju napravi posteljo.

Resnica je, da kar človek čez dan vidi, o tem se mu čestokrat tudi ponoči sanja. Tako se je tudi Mihetu celo noč sanjalo o drobnih živalicah, ki so od berača lazile. Ko se v jutro zbudi, precej vstane in gre gledat v sanjske bukve. Tam najde, do so take sanje najbolj gotovo znamenje na denar. Zdaj se tudi žena vzbudi in pripoveduje, da se ji je vso noč sanjalo od suhega kruha. Miha pogleda v sanjske bukve, in najde, da kruh pomeni — smrt. Da takošne sanje res to pomenijo, to sta bilo oba uverjena; kajti to ve tudi vsaka ženica v vasi. Ugibala sta le, kedo bi neki umrl, in odkodi bi prišli — denarji. V bližini ni nihče bolan, — tudi od sorodnikov ne.

(Konec prih.)

Smešnica. Gospod dekan vprašajo pri izkušnji učence, zakaj da v peku tako strašno gori. Dolgo se ne oglesi nobeden, slednjič pa reče Ongavov Janže: »Zato, ker naš atej doma pravijo, da nam hudiči drva kradejo!«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškof) bodo prihodnji torek dopoldne, t. j. 16. julija, križa za zvonika nove frančiškanske cerkve v Mariboru slovesno blagoslovili. Vse častivce Marijine in dobrotnike tega bogoljubnega dela priazno vabimo k tej redki svečanosti!

(Prevzeti vladika Strossmayer) so se dne 9. julija z zagorskim vlakom iz Zagreba odpeljali v Krapino in od tod z vozom v Rogatec in na Slatino. (Na Dunaj so se vozili,) pa dolgi nos dobili. Kdo? Celjski mestni očetje so se dne 9. julija peljali na Dunaj, da bi na galeriji poslanske zbornice poslušali, kako se bode rešilo celjsko vprašanje. Ko je govoril konservativni štajarski poslanec Kaltenegger za sloven-

sko-nemško gimnazijo ter proti koncu rekел, da so nemški nacionalci nesreča za Avstrijo, nastal je grozen škandal. Zlasti Celjani so se na galeriji drli kakor čredniki, vsled česar je podpredsednik dvakrat grozil, da bode dal galerijo izprazniti. No, zdaj vsaj svet pozna omiko celjskih Nemcev!

(Mariborsko vprašanje!) »Mariboržanka« od nedelje pravi, da namesto profesorja Levitschnigga mora priti nemški profesor na mariborsko učiteljišče. »Mariboržanka« naj le povprašuje; učna uprava bode že dala odgovor, ki bode gotovo nam Slovencem pravičen, kakor gledé na celjsko vprašanje.

(Pri občnem zboru) podružnice sv. Cirila in Metoda v Trbovljah v nedeljo, dne 14. julija bode poročali poslanec g. dr. Jos. Sernek o delovanju štajarskih deželnih poslancev.

(Imenovanje.) Sodni pristav v Celovcu, gospod dr. Gustav Wokaun, je imenovan okrajnim sodnikom v Gornji Radgoni.

(Doktorjem vsega zdravilstva) je bil preteklo soboto promoviran na graškem vseučilišču gospod Hinko Šuklje, bivši sekundarij v ljubljanski bolnišnici.

(Poljedelski odsek) v državnem zboru je sklenil dne 3. julija predlagati v zbornici, naj se izbere stalen odsek 18 članov, ki naj izdela vse potrebno, da se more sklicati ob svojem času poljedelska enketa.

(Lokalna železnica Ljutomer-Radgona) je imela lani 24.004 gld. dohodkov, kateri se pri odbitih stroških za upravo znižajo na 11.565 gld. čistih dohodkov.

(Novi križev pot) je že dobila kozjanska župnija dne 5. julija. Blagoslovili so ga č. g. misijonar iz Celja v četrtek, dne 11. julija ob 8. uri zjutraj.

(Oblak se je utrgal) na Pohorju nad Slovensko Bistrico v noči od 3. do 4. julija. Vsled tega je v Slovenski Bistrici nastala povodenj, ki je popolnoči skoro vse prebivalce spravila na noge.

(Mrтvega so našli) dne 4. julija v Slovenski Bistrici pri krčmi g. Neuholda Jakoba Kurnika. Po noči je hotel črez plot iti ter se ondi ponesrečil.

(Za Krempljnov spomenik) so dalje blagovolili darovati: Veleč. g. nadžupnik Jer. Voh fl. 250, prečastiti gosp. Fil. Jakob Bohinc 3 fl.; čč. gg. dr. Ant. Medved 3 fl., Franc Simonič 2 fl., Franc Korošec 2 fl., Mart. Meško 2 fl., Vraz Anton 1 fl., Frangež Jernej 1 fl., Janžekovič Lovro 1 fl., Kunce Iv. 1 fl., Moravec Fr. 1 fl., Pernat Jernej 1 fl., Mojzišek Ant. 1 fl., Weixl J. še spet 50 kr. Bog plati vsem darovnikom! Darove še sprejemata p. n. gg. dr. Ant. Mihalič in Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru.

(Rogaški Tempelj-izvirek) je že 200 let po vsem svetu znana in najboljša slatina na Štajarskem. S posebnim uspehom se rabi pri bolezni v želodcu in kot pomoček zoper nalezljive bolezni. Navadna natronova slatina, ki je last zasebnikov, nima tistih mineralnih snov, kakor Tempelj-izvirek, in na to se s tem občinstvo opozarja.

(Zvon pōčil.) V Rajhenavi na Koroškem je v nedeljo, dne 30. junija, ko so k službi božji zvonili, veliki zvon počil. Zvonovi pa so l. 1891. bili zavarovani pri društvu »Unio catholica«, torej župnijski urad nobene škode ne trpi. Kako dobro torej, ako se zvonovi zavarujejo proti pōku pri »Unio catholica!«

(Hud vihar) je prevrnil pretečeni teden nekemu gospodarju na Zdolah pri Kozjem »rušč« raz hišo, nekemu drugemu pa raz hlev.

(Utonil) je minolo nedeljo popoldne pri Laškem trgu v Savinji 12letni šolar Franc Sikole. Šel se je proti volji svojih staršev kopat, in tako hitro ga je doletela kazen!

(Katoliško delavsko društvo v Mariboru) priredi v nedeljo, dne 14. julija ob 7. uri zvečer v sobanah g. F. Pürkerja, poštni ulice, družinski večer. V vsporedu je med drugim: govor o vrednosti dela v nравstvenem, družabnem in gospodarskem oziru, citranje z gitaro in petjem, gledališke predstave itd.

(Nove orglje) z 9 registri na pnevmatični sistem je izdelal orglarski mojster g. Jož. Brandl v Mariboru za župnijsko cerkev sv. Marijete ob Pesnici.

(Nevihta.) V Špitaliču, Žičah in Konjiški vesi se je v noči od 3. na 4. julija pretrgal oblak. Hipoma je nastala strašna povodenj, katera je podirala jezove, odnesla moste; v Škednu je kmelu Macahu podrla domači mlin in kovačnico in vse, tudi mlinške kamne odnesla. Na polju je pouzročila sila veliko škode, v Žičah je klestila tudi toča.

(Grozna noč) je bila od 7. do 8. julija v Pakracu blizu Zagreba. Med strašno nevihto se je utrgal oblak; vsled tega je potok Pakrac izstopil ter poplavil vso okolico in podrl 15 hiš. Ljudje pa so se na srečo vti rešili.

(Nezakonska mati.) Pred tednom sta v Mariboru na javnem vrtu vile Langer dva delavca našla tružico, v kateri je bil mrtev otrok. Roka pravice je bojda že našla otrokovo mater, neko 30letno deklino iz Leitersberga.

(Požar.) Dne 18. junija je zgorel do tal hlev posestnika Franca Hajdnika v Gornjih Lažah blizu Celja. Škoda znaša 800 gld.

(Umrl) je dne 29. junija v Trbovljah trgovec in veleposestnik g. Franc Polak. Bil je izvrsten in delaven domoljub. Naj v miru počiva!

(Kolo z devetimi špicami) je napravil »bognarski rokodelc P. v Kozjem. Učil se je skoraj štiri leta. Le še več takih koles!

(Koliko je ljudij na svetu?) To se natanko ne da določiti. Po približni cenitvi je bilo na celem svetu 1874. l. 1391. milijonov in 1891. l. pa 1480 milijonov.

(Križani sin.) Neki oče je oni dan v Luksemburgu pribil svojega 10letnega sina na križ. Ljudje so krvavečega dečka še pravočasno rešili in nezavestnega prenesli v bolnišnico. Očeta, ki je bržkone zblaznil, so takoj zaprli.

(Uboj.) V noči pred 1. julijem so v Čreti blizu Sevnice nekemu posestniku ukradli sodec jabolčnika neznan tatovi, ki so se potem ne daleč proč od one hiše skregali ter jednega tovariša ubili.

(Strela) je pred tednom po noči udarila v hišo Andreja Čelana, posestnika v Pongercah pri Cirkovicah. Zgorela je hiša, pa tudi gospodarsko poslopje in 15 svinj.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catholica«, Gradec, Radecki-jeva cesta štv. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Listnica učravništva: A. K. v M. Ne najdemo ga vpisanega kot naročnika. Ako pa je dobival Gosp., tedaj še ga gotovo ni plačal.

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, dianast itd. (blizu 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje. 5—16

Tovarne za svila G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Loterijne številke.

Trst 6. julija 1895:	23, 57, 68, 35, 24
Linc > >	29, 61, 73, 76, 68

Poslano.

„Unio catholica“. Dne 25. jun. t. l. je bil glavni zbor in se je razvidelo, da je k „Unio catholica“ l. 1894. precej novih udov pristopilo tako, da je bilo vseh 27.995; vsled tega so letni doneski v premijah in doplačilih dosegli sveto **fl. 123.940.03.**

Zal, da je društvo lani precej trpelo pri požarjih, trstevi in pokuženjih; čista odškodnina je znašala **fl. 85.401.52.**

To okolnost so seveda liberalni časniki porabili, da bi spet enkrat prerokovali konec „Unije“, med tem ko je „Unio“ ravno leta 1894. dokazala, da tudi zadružna brez velikih kapitalij po dobro preračunjenih premijah zamore svojim dolžnostim ustreči.

Pri glavnem zboru se je nekaj dogodilo, kar je značilno in kaže, na kak način sovražniki „Unio“ zasledujejo. Neki časnikar, z imenom Hrdlička, se je oznanil finančnim uradnikom, da bi gotovej bil vpisprejet za uda „Unije“, in ko ravnatelj ni bil prisoten, dal si je svoje pohištvo zavarovati. Hrdlička si ni zato dal pri „Uniji“ zavarovati, ker je „Unio“ katoliško društvo, ampak da bi pri bodočem glavnem zboru, h kateremu smejo priti samo udje, delal hrup in predlagal, da se ravnatelj odpusti. Hrdlička je namreč hotel, naj se „Unio“ kot društvo razdrži, naj postane družba na delnice, ali da bi precej zaslужil, ali pa da bi sam postal ravnatelj; kajti že se je ponudila neka nemška zavarovalnica, da „Unio“ prevzame in dá na razpolaganje 200.000 gld.

Hrdlička je prišel h glavnemu zboru z urednikom Szepsovega „Wiener Tagblatt-a“, slednji pa je žid. Koj po otvorjenju glavnega zobra bilo že predsednik „Unije“, preč. g. prelat Stögerer, in vsem udom jasno, da Hrdlička s svojim tovarišem nekaj slabega nameravata.

Res, Hrdlička se je predrznil predlagati likvidacijo. Splošna razburjenost navzočih je bila tolika, da je Hrdlička kaj odnehal, med tem ko so drugi navzoči udje izrekli jednoglasno absolutorij.

Hrdlička in tovariš sta s svojo spletko toliko dosegla, da sta drugi dan v liberalnih časnikih z napisom „Škandal pri Uniji“ pripovedovala, da se je pri glavnem zboru predlagala likvidacija.

Na tak način si pridobivajo sovražniki društva „Unio catholica“ pripomočke, da bi obstoj tega katoliškega društva omajali.

10-10

Naznanjam,

da sem gostilno in krojaško obrt v svoji hiši v Slov. Bistrici št. 83 meseca maja t. l. odprl. Zahvaljujem se slavnemu občinstvu tem potom za dozdajni obisk ter se pripomorem tudi za naprej. Sprejemam tudi krojaškega učenca takoj pod primernimi pogoji.

J. Verdnik,
krojač in gostilničar.

2-2

Štajerska deželna zdravilnica**Rogaška slatina**

Južne železnice postaja: Poličane. Sezona od I. maja do I. oktobra.

Zdravitev s pitno, toploško in studeno vodo, s sirotko in z električno.

Prospekt razpošilja ravnateljstvo.

Slavnoznamo glavberjevosolno slatino priporočajo najimenitniši zdravniki pri boleznih prebavnih in dihalnih organov in sicer:

Tempelj-izvirek kot najboljšo svežilno pijačo,
Styria-izvirek kot dobro zdravilo.

Svežo napolnjeno slatino razpošilja

7-10

Slatinarstvo v Rogatec-Slatini.

Kneippova kava

v rudečih zavitkih
s podobo župni-
kovo, nadome-
stuje **bobove**
kavo. } od bratov
Oelz
} v Bregenz-u.

V kraje, kjer se naši pridelki ne dobé, razpošiljamo poštne zavitke po gld. 2-10.

8-10

Preselitev prodajalnice.

Uljudno naznajan tem potom, da sem svojo že 10 let obstoječe delalnico za la-kiranje, pobaranje in izdelovanje napisov, ki je bila dozdaj Viktringhofovih ulicah št. 9, preselil v grajske ulice štv. 20.

Zahvaljujem se slavnemu p. n. občinstvu za dozdaj mi kazano zaupanje ter prosim, da bi mi enako zaupali še tudi na sedanjem novem prostoru.

S posebnim spoštovanjem
Karol Weiss.

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilnat papir v 80 barvah, bliščec papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni. 13-37

Andrej Platzer,
(prej Edv. Ferlinec)
gosposke ulice štv. 3,
v Mariboru.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Matičnice, vitle, triure, čistilne mline za žito rezalnice za krmo samodeljujejo aparate proti peronoperi tlačilnice za vino tlačilnice za sadje mline za sadje predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obč. vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpoljiva v najnovnejših, najboljših konstrukcijah.

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49

Bogato ilustrirani katalog v nemškem jeziku zastavljen in poštne proste.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Streli se dajo na poskušjanje.

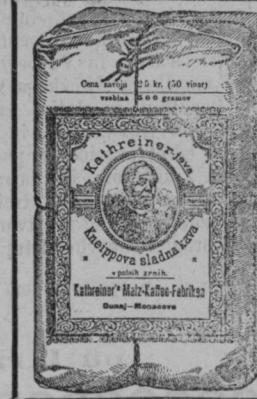
Cena 80-86 TROY žitiale! Prekopovalcam znaten popust!

Pozor!**Svarilo!****Varujte se,**

da ne bote opeharjeni pri nakupu sladne kave. Dobičkažejni ljudje še vedno ponarejajo Kathreinerjevo kavo, zato ne jemljite drugih ko bele izvne zavoje z napisom

„Kathreiner“.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je edina zdrava in okusna primes k bobovi kavi, natorni pridelek v celih zrnih; vsaka škodljiva primes je izključena.

vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovanja in krepostna oseba kot opravnik in posrednik proti ozira vrednemu poštanskemu zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod III. 895 s. Gradeč poste restante.

20-25

Vabilo k veselici,

katero priredi „bralno društvo Dolič“ v nedeljo, dne 21. julija 1895 v romantični nadv. Ivanovi votlini v Hudi lukanji pri Slov. Gradcu s prijaznim sodelovanjem vojniških tamburašev in pevcev Šaleške doline.

Med raznimi točkami godba in ples. — Začetek ob 3. uri popoldne.

Vstopnina: za gospôdo 50 kr., za kmete in dijake 20 kr.

K mnogobrojni udeležbi prijazno vabi Odbor.

NB. Usoja se tudi naznaniti, da se vršita v tem poletju še dve veselici in sicer v nedeljo, dne 11. avg. in 25. avg. z jednakim vsporedom.

1-2

Naznanilo.

Dne 9. avgusta 1895 ob 11. uri predpolne se vrši tukaj prostovoljna sodnijska dražba v katast. občini Kremberg št. 56. ležečega vinograda farne cerkve Sv. Lenarta v Slov. gor. v vrednosti 1000 gld.

C. kr. okrajna sodnija pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

C. kr. sodnik.

Proda se nova hiša

na solnčnem in čistem zraku, tri minote od Celja z visokim pritličjem, s tremi sobami, zadej hodnik od spodaj kleti, vodnjak in zemljisče za vrt. 800 gld. lahko ostane vknjenih. Več pové g. Matija Gorišek v Celji.

Hiša z vrtom tik ceste v Rogatcu se takoj dá v najem. Hiša je primerna za kako obrt, zlasti kramarijo ali si-rarstvo. Več pove vlč. g. dekan v Rogatcu.

Svarilo.

Gospod Franc Windisch iz Ptuja je bil naš zastopnik, katerega smo 22. decembra 1894 odpustili. Svarimo vsacega z Windischem za našo družbo zavarovanja sklepati ali pa na naš račun njemu denar izročiti. Generalni zastop „Unio Catholica“ v Gradcu.

Oznanilo.

Najboljše in najkoristnejše darilo za birmance je od cerkvene višje oblasti potrjena lepa

1-2

molitvena knjižica,

katera se dobiva v večjem številu na izbiranje, raznovrstno vezana in po prav nizki ceni pri W. Blanke-tu, knjigovezu v Ptiju, na glavnem trgu, nasproti nemški farni cerkvi.

Hiša z gostilno in s trgovino specijalnega blaga se proda ali v najem da. Hiša stoji blizu železniške postaje in premogokopa, v katerem dela 500 delavcev. Več pové upravništvo „Slov. Gosp.“

Mlin v najem

vzame v vsakem kraju v mlinarstvu izuchen, pošten mladenič, ki že tukaj več let v občno zadovoljnost mlinarsko obrt opravlja. Ponudbe se naj pošiljajo: g. Janko Iskrač, posestnik v Spitaliču, p. Konjice.

2-2

Kupi se 1450 hrastovih stebrov za neki vinograd pri Sv. Barbari v Halozah. Isti morajo po 2 m 75 cm v dolnosti in 12 x 8 cm v debelosti meriti.

Ponudbe sprejema Ant. Gregorič, tajnik „Posojilnice“ in posestnik v Ptaju.

2-4

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

RAZGLAS.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru podeli se z začetkom prihodnjega šolskega leta 1895/96 več brezplačnih prostorov in previdoma nekaj stipendij od okrajnih zastopov in štajarske hranilnice.

Prošnjiki naj svoje prošnje vsaj do 20. julija 1895 vložijo osebno pri ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru. Več glej v štv. 27. »Slov. Gospodarja«.

Dobro vino

belo ali rudeče, po gld. 15·50, 17—, in 19— po 100 litrov na tukajšnji kolodvor postavljeno, prodaja v množini nad 50 litrov, ter se v obile naročbe toplo priporoča

Kranjska vinarna v Ljubljani

Slonove ulice 52.

3-5

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobri

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v II. natisu.

1 kom. velja 10 kr., 10 kom. 90 kr. in 100 kom. 8 gld.

Cementne izdelke,

kakor plošče za tlak v vseh oblikah in barvah, stopnice, korita (kopanje) za hlevne in pri studencih, podboje itd. Prevzamem kanaliziranje z svojimi cementnimi cevmi, koje izdelujem v šestih velikostih od 12—50 cm v premeru, in koje priporočam občinam in okrajnim zastopom za ceste namesto mostov.

Zlasti se priporočam prečast, duhovščini za tlakanje cerkev. V teku zadnjih štirih let sem potlakal z lastnimi cementnimi pločami farne cerkve pri Veliki Nedelji in Svetinjah pri Ormožu in Vurberku, podružnične cerkve v Zavrču in Cezanjevcih, v grajsčini nemškega vitežkega reda pri Veliki Nedelji in v vse novejša poslopja in vile v kopališči in slatini radinski, ter polagam ravnokar cementni tlak v lepo farno cerkev Ljutomerško in veliko nekdaj romarsko cerkev na Razkrizi. Nadalje imam edini pravico za politična okraja Ljutomer in Ptuj izdelovati patentovani cementni z asfaltom in katranom impregnirani falccigel, dozdaj najboljša kritba, lepa, lahka in trpežna streha.

Omenim, da izdelujem vse te stvari tudi pri moji filijali v Dravskem Šredšči, na železnični progi Pragerhof-Ptuj.

S spoštovanjem

Jožef Murša
na Krapji pri Ljutomeru.